

Uitspraak no. 128 van de Geschillencommissie Schadeverzekeraars inzake samenloopgeskil 'de verrijkte verreiker'

Partijen:

Partij A, AVB-verzekeraar van partij X

en

Partij B, werkmateriaalverzekeraar van partij X

hebben zich ter verkrijging van een bindend advies van de Geschillencommissie Schadeverzekeraars tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen hen is gerezen.

Feitelijke gegevens

In 2007 is een van de werknemers van partij X een arbeidsongeval overkomen waarbij hij letsel heeft opgelopen. De betreffende werknemer is tijdens zijn werkzaamheden op een schuin dak door een lichtplaat gezakt en 4 à 4,5 meter naar beneden gevallen. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden werd gebruik gemaakt van een verreiker met werkbak waaraan door middel van karabijnhaken een zogenaamd valstopapparaat was bevestigd. Het valstopapparaat was met een vanglijn verbonden met een door de werknemer gedragen harnasgordel. Het ongeval heeft kunnen gebeuren doordat dit valstopapparaat niet (goed) heeft gefunctioneerd; het was te laag aan de werkbak van de verreiker bevestigd. Als gevolg daarvan is de vanglijn van het valstopapparaat blijven haken achter een bout van de werkbak en vervolgens achter een dakbout van een golfplaat. Bij de val van de werknemer had de vanglijn aldus te veel lengte gekregen en kon het valstopapparaat de val van de werknemer niet dempen en stoppen.

Geschil

Partij A stelt zich samengevat op het standpunt dat er in deze geen dekking is onder haar AVB-polis, omdat hierin een uitsluiting voor de aansprakelijkheid voor schade door of met een motorrijtuig is opgenomen. Tevens bestaat er naar het oordeel van partij A wel dekking op de werkmaterieelpolis van partij B. Hierin is opgenomen dat de aansprakelijkheid voor schade welke gedurende de looptijd van de verzekering met of door het object is toegebracht, is gedekt. Het "object", aldus nog steeds partij A, is de verreiker met de tot de standaarduitrusting behorende gereedschappen, onderdelen en toebehoren. Valstopapparaten behoren volgens partij A tot deze standaarduitrusting. Ook is partij A van mening dat de werkmaterieelpolis van partij B dekking biedt nu daarin is bepaald dat tevens is gedekt de aansprakelijkheid voor respectievelijk (i) schade toegebracht met of door een aan het object gekoppelde aanhangwagen of een ander voorwerpen (ii) schade toegebracht met of door zaken die zich bevonden op, in of aan en/of waarmee enige handeling wordt verricht met behulp van het object of de aan het object gekoppelde aanhangwagen of een ander voorwerp. Nu de schade is toegebracht met en/of door het valstopapparaat en het valstopapparaat als voorwerp was gekoppeld aan werkbak van de verreiker, bestaat volgens Partij A dekking onder de werkmaterieelverzekering van partij B. Partij A heeft de schade coulanchehalve voldaan omdat zij naar haar mening op grond van de polis niet tot uitkering gehouden was. Ook wijst partij A er op dat haar polis een harde na-u clausule bevat. Op grond van bovenstaande argumenten is partij A van mening dat partij B voor 100% van de schade dient op te komen.

Partij A vraagt de commissie voorts te oordelen dat partij B aan haar, partij A, naast de uitkeringen die zij heeft gedaan als schadevergoeding aan de werknemer, tevens verplicht is de buitengerechtigde kosten die partij A heeft gemaakt én de wettelijke rente over beide posten vanaf het moment van betaling door partij A, te vergoeden.

Partij B meent samengevat dat een valstopapparaat niet behoort tot de standaarduitrusting van het werkmaterieel nu een verreiker af fabriek niet standaard wordt geleverd met een valstopapparaat. Tevens betwist partij B dat een valstopapparaat valt onder het begrip “een ander voorwerp” als bedoeld in de artikelen over aanhangwagen en lading in haar polisvoorwaarden. Met “een ander voorwerp” wordt volgens partij B bedoeld een (landbouw) werktuig dat niet als aanhangwagen kwalificeert, maar wel als een voorwerp dat aan het object kan worden gekoppeld. Ook de zinsnede “en nog niet buiten het verkeer tot stilstand is gekomen” duidt er volgens partij B op dat de bepaling niet is geschreven voor een valstopapparaat. Een valstopapparaat is een “persoonlijk beschermingsmiddel”, aldus partij B, dat op eenvoudige wijze (zonder gebruik van gereedschap) aan de verreiker is bevestigd. Ook om die reden behoort een valstopapparaat niet als onderdeel van de verreiker. Volgens partij B is het ongeval niet veroorzaakt door een gebrek aan de verreiker of het valstopapparaat, maar doordat de werknemer op een lichtplaat stapte en daar door heen zakte. Er is sprake van werkgeversaansprakelijkheid waarvoor de AVB-polis dekking dient te verlenen, aldus partij B.

Tenslotte bestrijdt partij B de bevoegdheid van de commissie om zich uit te spreken over de vordering van partij A tot schadevergoeding.

Overwegingen van de commissie

De commissie heeft de polisvoorwaarden van partijen bestudeerd. In de werkmaterieelpolis van partij B wordt de dekking, voor zover hier van belang, als volgt beschreven:

1.1.2 Object

het object zoals in de polis omschreven, met de tot de standaarduitrusting behorende gereedschappen, onderdelen en toebehoren.

1.2. Omschrijving van de dekking

Indien het object een motorrijtuig is in de zin van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (W.A.M.) wordt, met voorbijgaan aan hetgeen anders in deze voorwaarden mocht zijn bepaald, deze verzekering geacht aan de door of krachtens de W.A.M. gestelde eisen te voldoen.

1.2.1. Dekking

1.2.1.1 Algemeen

De verzekering dekt de aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade, welke gedurende de looptijd van de verzekering met of door het object is toegebracht aan personen en zaken.

1.2.1.2 Aanhangwagen

Onder de dekking is begrepen de aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door een aan het object gekoppelde aanhangwagen of een ander voorwerp, ook wanneer die aanhangwagen of dat voorwerp is losgemaakt of losgeraakt en nog niet buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.

1.2.1.3 Lading

Onder de dekking is begrepen de aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door zaken

- *die zich bevinden op, in of aan,*
- *die vallen of zijn gevallen van of uit,*
- *waarmee enige handeling wordt verricht met behulp van het object of de aan het object gekoppelde aanhangwagen of een ander voorwerp, ook wanneer de schade is toegebracht nadat de aanhangwagen of dat voorwerp is losgemaakt of losgeraakt en nog niet buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.*

De relevante bepalingen uit de AVB-voorwaarden van partij A luiden, voor zover hier van belang:

Artikel 2

Dekkingsomschrijving

2.1 Dekking van een aanspraak

Deze rubriek dekt, met inachtneming van de Algemene Voorwaarden, de aansprakelijkheid van verzekerden in de verzekerde hoedanigheid voor schade van derden, mits:

- (...)
- (...).

Artikel 3

Uitsluitingen

3.1 (...)

3.2 (...)

3.1 (...)

3.4 Motorrijtuigen

3.4.1 Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met het in eigendom hebben, bezitten, houden, gebruiken of laten gebruiken van een motorrijtuig in de zin van artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM).

(...)

De commissie is van oordeel dat uit artikel 1.2.1.2 (Aanhangwagen) van de polisvoorwaarden van partij B reeds blijkt dat er niet alleen dekking bestaat indien aan het object een aanhangwagen is gekoppeld, maar ook wanneer er een ander voorwerp – niet zijnde een aanhangwagen - aan het object is gekoppeld. Daaraan kan niet afdoen dat daaraan wordt toegevoegd dat die dekking ook bestaat wanneer die aanhangwagen of dat voorwerp is losgemaakt of losgeraakt en nog niet buiten het verkeer tot stilstand is gekomen. Die toevoeging is immers geformuleerd als een uitbreiding van de dekking en niet als een beperking van de dekking. Evenmin vermag de commissie in te zien waarom de dekking is beperkt tot voorwerpen die met gereedschap aan het object zijn gekoppeld. Nog daargelaten dat aan het begrip “koppelen” zonder nadere omschrijving naar algemeen spraakgebruik niet een dergelijke beperkte uitleg mag worden gegeven, wordt een aanhangwagen in de regel ook niet met gereedschap aan het object gekoppeld. De commissie is daarom van mening dat een redelijke uitleg van deze polisvoorwaarde met zich meebrengt dat het valstopapparaat moet worden aangemerkt als een aan de verreiker gekoppeld “ander voorwerp”. Het beroep van partij A op artikel 1.1.2 (Object) en 1.2.1.3 (Lading) behoeft om die reden geen bespreking meer.

Aan het in het kopje van artikel 1.2.1.2. genoemde begrip “aanhangwagen” kan naar de mening van de commissie geen zelfstandige betekenis worden toegekend. Bepalend is welke dekking de verzekeringnemer van de werkmaterieelpolis mag verwachten. Daarbij is primair van belang het bepaalde in de toepasselijke polisvoorwaarden, maar deze mogen worden gelezen in het licht van het gegeven dat in de verzekeringsbranche algemeen wordt aangenomen dat dit (juist) niet alleen het verkeersrisico is, maar - in het bijzonder - ook het werkrisico. In 1997 hebben de afdelingen Algemene Aansprakelijkheid, Motorrijtuigen en Transport van het Verbond van Verzekeraars dan ook aan hun leden geadviseerd alle risico's (casco en aansprakelijkheid) verbonden aan het object werk- en landmaterieel voor alle bij dit object betrokkenen te dekken door de specifieke polis van dit object (circulaires AAA 97/07, MOT-L 97/16 en TRA-L 97/07 nog eens herhaald en toegelicht in de circulaires AAA 2002/12, MOT-L 2002/12, TRA-L 2002/08 en TV-L 2002/02). Vast staat dat de verreiker voor het verwijderen van de dakdelen werd ingezet omdat de weersomstandigheden daartoe noopten. Bij het gebruik van een verreiker voor werkzaamheden als waarvan hier sprake was, is een werkbak voorzien van een valstopapparaat verplicht om de risico's die inherent zijn aan het op deze wijze en op deze hoogte werken met een verreiker zoveel mogelijk te beperken. In de gegeven omstandigheden is de commissie ook om die reden van mening dat de werkbak én

valstopapparaat behoren tot het onder de polis verzekerde werkrisico. Nu de schade haar oorzaak vindt in het feit dat het valstopapparaat niet hoog genoeg was bevestigd waardoor deze ondeugdelijk werkte, is zij derhalve met of door het object toegebracht als bedoeld in artikel 1.2.1.1 van de polisvoorwaarden van partij B.

De polisvoorwaarden van partij A sluiten de aansprakelijkheid voor schade in verband met het in eigendom hebben, bezitten, houden, gebruiken of laten gebruiken van een motorrijtuig van dekking uit. De Commissie leidt uit de stellingen van partijen af, dat zij beiden met hun polisvoorwaarden aansluiting hebben willen zoeken bij de “Regeling inzake samenloop van Motorrijtuig- en algemene WA verzekering” (zie de gecombineerde circulaire van de toenmalige Nederlandse Vereniging van Nederlandse Automobiellassuradeuren (N.V.V.A.) en de Nederlandse Vereniging van Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekeraars (W.A.V.) van 25 juli 1959, zoals laatstelijk gewijzigd conform de gecombineerde circulaire van de afdeling Motorrijtuigen en de afdeling Algemene Aansprakelijkheid van het Verbond van Verzekeraars van 3 maart 1997 (MOT-L-97/15 en AA A-97/06). Deze regeling beoogt voor gevallen als de onderhavige te komen tot een sluitende spiegelbeelddekking in die zin dat de schade gedekt is onder één verzekering met uitsluiting van de andere. Ook in de onderhavige zaak zijn partijen beiden van mening dat er dekking bestaat voor de onderhavige schade, maar onder de polis van de andere verzekeraar. Nu de Commissie heeft vastgesteld dat de polisvoorwaarden van partij B zo moeten worden gelezen dat zij expliciet dekking bieden voor de onderhavige schade, kan in het midden blijven of de hiervoor omschreven uitsluiting van het motorrijtuigrisico in de polis van partij A zo ruim is geformuleerd dat deze mede omvat de onvoldoende zorgvuldige omgang met het valstopapparaat zoals die zich bij de onderhavige schadegebeurtenis heeft voorgedaan. Overigens heeft de polis van partij A een zogenaamde harde na-u-clausule, zodat ook om die reden de polis van partij A geen dekking behoeft te verlenen.

Met betrekking tot de door partij A gevorderde schadevergoeding, inclusief de buitengerechtelijke kosten, en de wettelijke rente daarover, merkt de commissie op dat zij krachtens haar reglement uitsluitend bevoegd is te oordelen over de vraag welke van de in het geschil betrokken verzekeraars in hun onderlinge relatie draagplichtig zijn en in welke verhouding. De commissie oordeelt daarom niet over de (hoogte van de) schadevergoeding en de onderdelen waaruit deze bestaat.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend ter verkrijging van een bindend advies. De commissie geeft als bindend advies dat er sprake is van dekking op de werkmaterieelpolis en dat Partij B de schade dient te vergoeden.

Aldus beslist op 13 december 2013 door mr. F.Th. Kremer, mr. G. Pronk, mw. mr. C. Pontvuijst, mr. P.P. Roerink en mr. M.J. Tolman leden van de Geschillencommissie Schadeverzekeraars, in tegenwoordigheid van mw. mr. M. Beugel, secretaris.

mr. F.Th. Kremer
voorzitter

mw. mr. M. Beugel
secretaris